

Ενημερωτικό Σημείωμα για την εξέλιξη του ιδιωτικού χρέους στην Ελλάδα και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) – Q4 2023

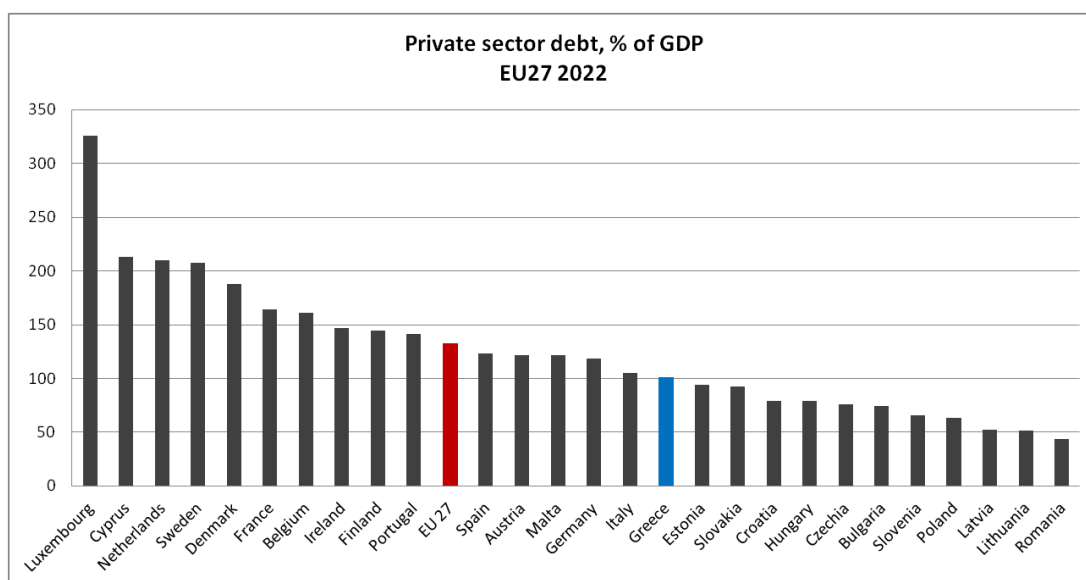
□ Εισαγωγή

Την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα, η ύφεση και η έλλειψη ρευστότητας οδήγησαν σε αξιοσημείωτη αύξηση των κόκκινων δανείων και των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και ΕΦΚΑ. Το ιδιωτικό χρέος και η πορεία του τα τελευταία χρόνια είναι ένα σημαντικό θέμα που έχει απασχολήσει όχι μόνο την Ελληνική πολιτεία και κοινωνία, αλλά και το σύνολο των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο παρόν χρησιμοποιούνται δεδομένα (Q4 2023) από την ΤτΕ σε ό,τι αφορά τους χρηματοδοτικούς φορείς (για τράπεζες στοιχεία ισολογισμού σε ατομική βάση), καθώς και δεδομένα από τις εκθέσεις της ΑΑΔΕ και του ΚΕΑΟ αλλά και στοιχεία που αποστέλλει η ΕΕΔΑΔΠ στη Γενική Γραμματεία.

□ Γενική εικόνα

Ο δείκτης του Ελληνικού ιδιωτικού χρέους ως % του ΑΕΠ για το 2022, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ε.Ε.¹ ανήλθε σε 101%, με τον μέσο όρο του δείκτη για τις 27 χώρες της Ε.Ε να ανέρχεται σε 133% για το ίδιο έτος. **Η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε.** στην 16^η θέση (σε φθίνουσα σειρά) ως προς τον εν λόγω δείκτη. Βάσει του Γραφήματος 1, το Ιδιωτικό Χρέος της Ελλάδας παραμένει κάτω από τον ευρωπαϊκό μ.ό.

Γράφημα 1: Ιδιωτικό Χρέος ως %ΑΕΠ ανά ΚΜ 2022

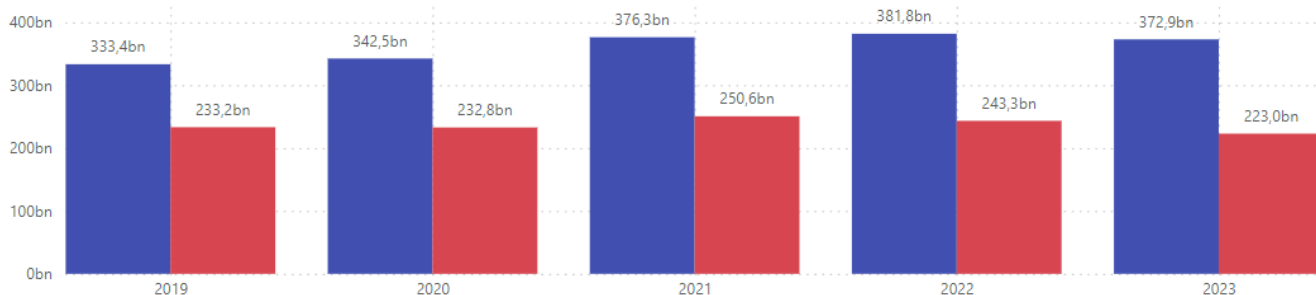
¹Πηγή: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tipsdpd20/default/table?lang=en&page=PC_GDP

Βάσει του Γραφήματος 2², σε απόλυτα μεγέθη το σύνολο του ιδιωτικού χρέους ανέρχεται σε €372,9 δις, με το ληξιπρόθεσμο να είναι στα **€223 δις** (στοιχεία Δεκ 2023)³.

Γράφημα 2: Συνολικό και ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος

Εξέλιξη ιδιωτικού χρέους

● Συνολικό ● Ληξιπρόθεσμο

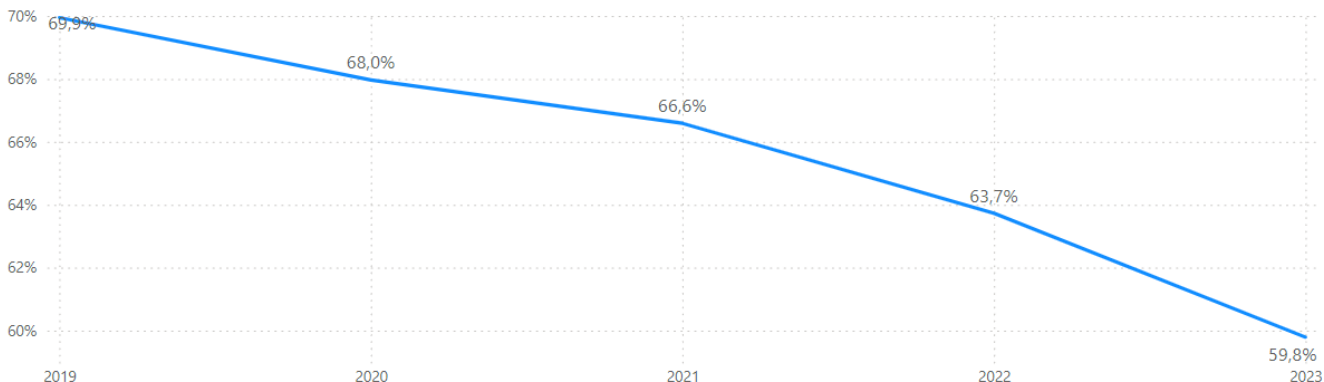

□ Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος

Η εξυπηρέτηση του Ελληνικού Ιδιωτικού Χρέους παραμένει κρίσιμο ζήτημα, ωστόσο από το 2019 το **Ληξιπρόθεσμο Ιδιωτικό Χρέος ως % του συνολικού Ιδιωτικού Χρέους έχει παρουσιάσει σημαντική μείωση άνω των 10 ποσοστιαίων μονάδων**, κλείνοντας σε 59,8% το Q4 2023 δείχνοντας έτσι την αποκατάσταση όσον αφορά στην εύρυθμη εξυπηρέτηση των οφειλών (Γράφημα 3⁴).

Γράφημα 3: Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ως % επί του συνολικού ιδιωτικού χρέους

Ληξιπρόθεσμο Ι.Χ. ως % του συνολικού

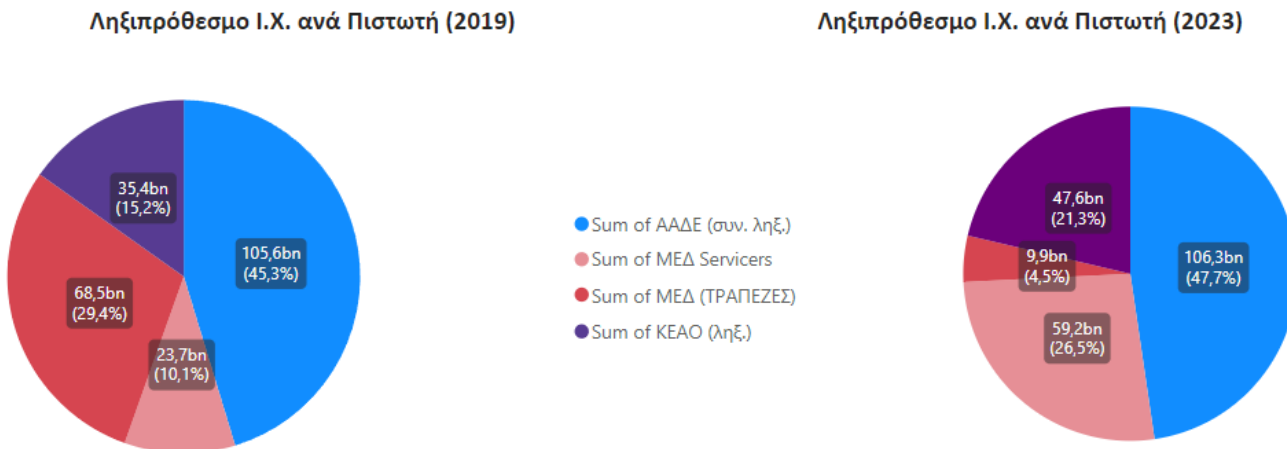
Το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανά κατηγορία πιστωτή (σύγκριση ετών 2019 και 2023) παρουσιάζεται στα Γραφήματα 4 και 5 αντίστοιχα, με το σύνολο του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους να ανέρχεται σε €233,2 δις για το 2019 και €223 δις για το 2023 (στοιχεία Δεκ '23).

² Πριν το Q3 2023 δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για ενήμερα δάνεια που βρίσκονται στα χαρτοφυλάκια των Servicers και δεν αποτυπώνονται στο γράφημα

³ Βάσει στοιχείων που δημοσιεύει η ΑΑΔΕ, το ΚΕΑΟ και η ΤτΕ

⁴ Ομοίως με υποσημείωση 2

Γράφημα 4 & 5: Ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανά κατηγορία πιστωτή

Το μεγαλύτερο ποσοστό βρίσκεται στο Δημόσιο (ΑΑΔΕ και ΚΕΑΟ), 59% το 2019 και το 69% το 2023 με την εξής κατανομή:

- Στην ΑΑΔΕ⁵: Για το 2019 το ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο ανήλθε σε €105,6 δις με πλήθος οφειλετών 4,07εκ., ενώ για το 2023 σε €106,3 δις (σημειώνεται ότι τα €26,3 έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτα είσπραξης), με το πλήθος οφειλετών να ανέρχεται σε 3,8 εκ.
- Στα Ασφαλιστικά Ταμεία⁶: Το 2019 είχαν διαβιβαστεί και καταγραφεί στο ΚΕΑΟ οφειλές ύψους €35,4 δις, σε πλήθος μητρώων οφειλετών 2εκ. , ενώ το 2023 τα αντίστοιχα στοιχεία δίνουν €47,6 δις, σε πλήθος μητρώων οφειλετών 2,2εκ. Οι μεταβολές στο τρέχον υπόλοιπο οφείλονται μεταξύ άλλων και σε νέες εντάξεις οφειλετών οι οποίοι εντάσσονται για πρώτη φορά στο Κ.Ε.Α.Ο. με το σύνολο των οφειλών τους για όλα τα έτη, αλλά και πρόσθετα τέλη των ήδη εντεταγμένων.

□ Μη-εξυπηρετούμενα Δάνεια⁷

Στα πλαίσια διαχείρισης και μείωσης του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους το πρόγραμμα τιτλοποιήσεων ΗΡΑΚΛΗΣ, οδήγησε στην ενδυνάμωση του τραπεζικού συστήματος. Βάσει του Γραφήματος 6: Μέσω των τιτλοποιήσεων του προγράμματος «Ηρακλής», οι Τράπεζες πέτυχαν αξιοσημείωτη μείωση των δεικτών ΜΕΔ από το 48,5% το 2016 (max γραφήματος⁸), σε μονοψήφιο δείκτη το Q4 2023 (6,6%).

⁵ Πηγή: <https://www.aade.gr/open-data/KPIs>

⁶ Πηγή: <https://www.efka.gov.gr/el/ektheseis-proodoy-ton-ergasion-toy-keao>

⁷ Πηγή ΤτΕ: <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekselikh-daneiwn-kai-kathysterhsewn> και

[https://www.bankofgreece.gr/statistika/nomismatikh-kai-trapezikh-statistiki/etaireies-diaxeirishs-apaitihsewn-apo-daneia-kai-pistwseis-\(edadp\)](https://www.bankofgreece.gr/statistika/nomismatikh-kai-trapezikh-statistiki/etaireies-diaxeirishs-apaitihsewn-apo-daneia-kai-pistwseis-(edadp))

⁸ Η μέγιστη τιμή σημειώθηκε τον Μάρτιο 2017 με 49,1%. Το 48,5% είναι η μέγιστη τιμή σε στοιχεία κλεισίματος ετών

12 Απριλίου 2024

Γράφημα 6: Εξέλιξη Δείκτη ΜΕΔ Τραπεζών

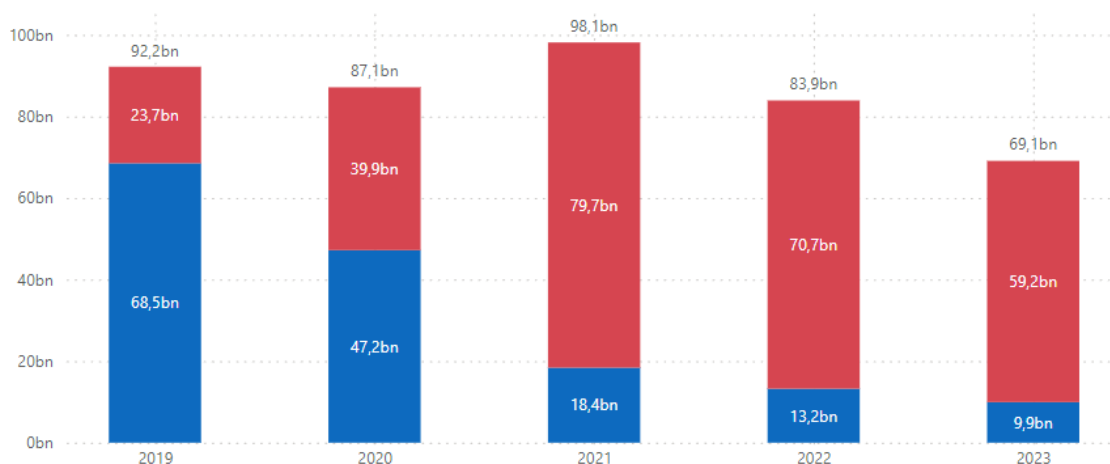

Παρ' όλα αυτά, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παραμένουν, λίγο κάτω από €10 δις προς τις Τράπεζες και €59,2 δις προς τους Servicers το Q4 2023, όταν αντίστοιχα το 2019 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς τις Τράπεζες ήταν €68,5 δις και προς τους Servicers €23,7 δις (Γράφημα 7). Οι Ελληνικές τράπεζες με την εξυγίανση των ισολογισμών τους και τα μονοψήφια ποσοστά ΜΕΔ στρέφονται στη στήριξη της παραγωγικής οικονομίας, αλλά τα ΜΕΔ συνεχίζουν να περιορίζουν την πιστωτική επέκταση και τις επιλέξιμες για τραπεζικό δανεισμό επιχειρήσεις, καθώς παραμένουν στα χαρτοφυλάκια των Servicers.

Γράφημα 7: Εξέλιξη μη-εξυπηρετούμενων δανείων ανά κατηγορία χρηματοδοτικού φορέα

ΜΕΔ σε Χ.Φ.

● Sum of ΜΕΔ (ΤΡΑΠΕΖΕΣ) ● Sum of ΜΕΔ Servicers

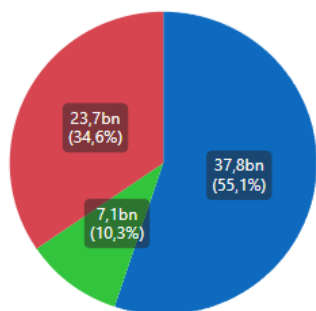

12 Απριλίου 2024

Όσον αφορά τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια στις Τράπεζες, τα Γραφήματα 8 και 9 απεικονίζουν την κατανομή ανά τύπο δανείου των €68,5 δις το 2019 και των €10 δις το 2023, μετά τις τιτλοποιήσεις.

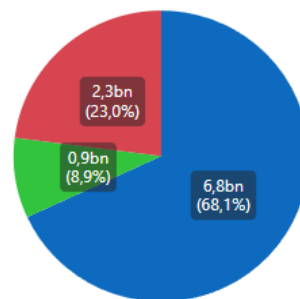
Γράφημα 8 & 9: ΜΕΔ σε Τράπεζες

ΜΕΔ ανά τύπο - Τράπεζες 2019

● Sum of Επιχειρηματικά
● Sum of Καταναλωτικά
● Sum of Στεγαστικά

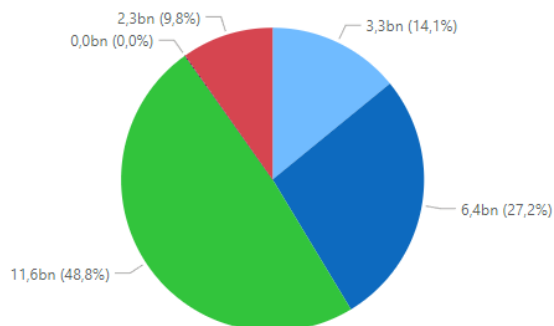
ΜΕΔ ανά τύπο - Τράπεζες 2023

Για τα συνολικά δάνεια που βρίσκονται στους Servicers, τα Γραφήματα 10 & 11 απεικονίζουν την κατανομή ανά κατηγορία, των €23,7 δις το 2019 και των €69,5 δις τον Ιούνιο του 2023 αντίστοιχα.

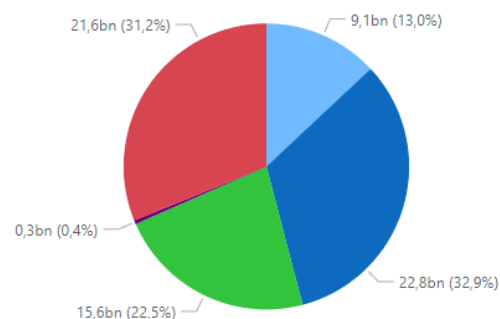
Γράφημα 10&11: Δάνεια σε Servicers 2019 & 2023

Δάνεια ανά τύπο - Servicers 2019

● Sum of Ελ.επαγγ./Αγρότες/Ατ. Επιχ.
● Sum of Επιχειρήσεις
● Sum of Καταναλωτικά
● Sum of Λοιπά
● Sum of Στεγαστικά

Δάνεια ανά τύπο - Servicers 2023

□ Η πορεία του ιδιωτικού χρέους από το 2019 έως το 2023 – Ληξιπρόθεσμο και ενήμερο

Στο Γράφημα 12, βλέπουμε την κατανομή του συνόλου του ιδιωτικού χρέους με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία δανείων της ΤτΕ για Τράπεζες (στοιχεία ισολογισμού σε ατομική βάση) και ΕΔΑΔΠ και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς ΑΑΔΕ και ΚΕΑΟ, αλλά και τα στοιχεία που παραθέτει η ΕΕΑΔΠ στη Γενική Γραμματεία για το ύψος των ενήμερων δανείων που διατηρούν στα χαρτοφυλάκιά τους.

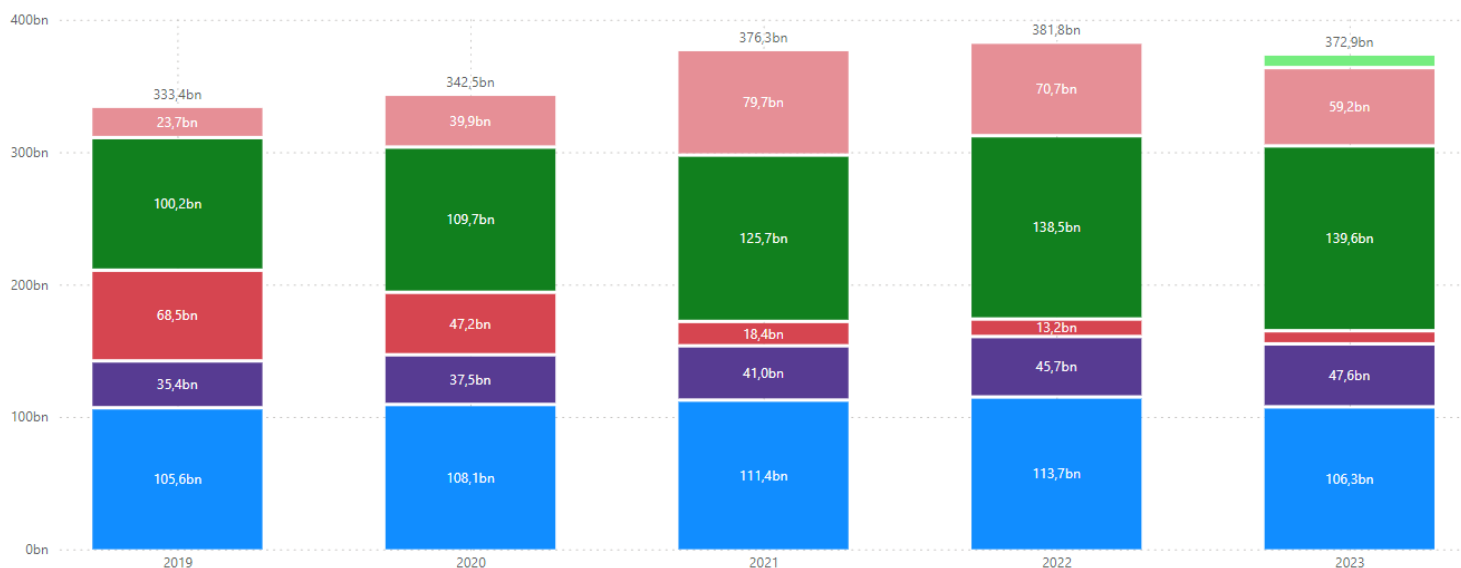
Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα & Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

12 Απριλίου 2024

Γράφημα 12: Εξέλιξη ιδιωτικού χρέους 2019-2023, κατανομή ανά φορέα

Εξέλιξη συνολικού Ι.Χ. , κατανομή ανά φορέα

Sum of ΑΑΔΕ (συν. ληξ.) Sum of ΚΕΑΟ (ληξ.) Sum of ΜΕΔ (ΤΡΑΠΕΖΕΣ) Sum of Ενήμερα Τράπεζες Sum of ΜΕΔ Servicers Sum of Ενήμερα Servicers

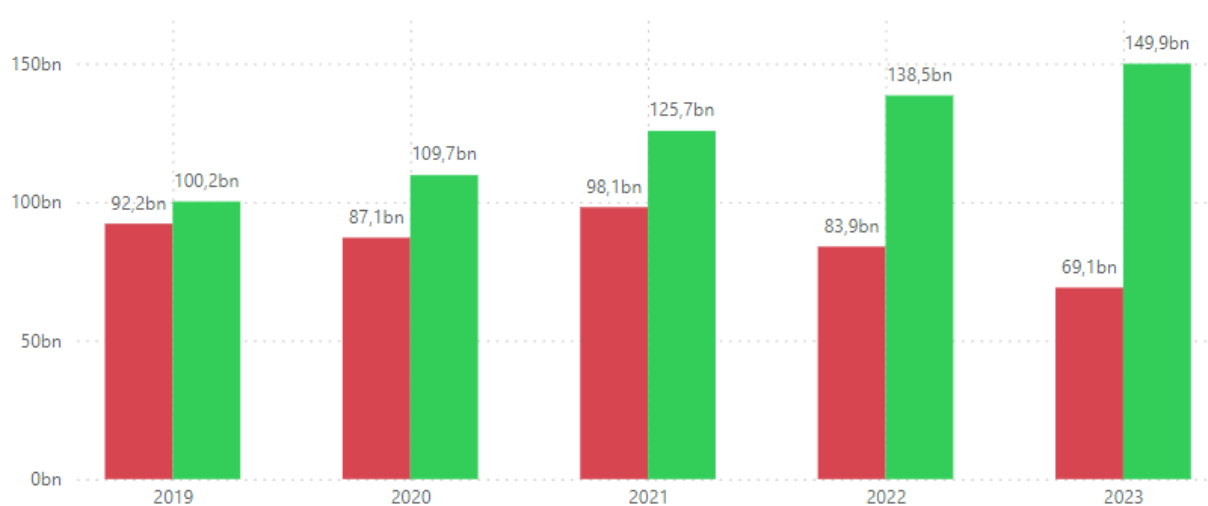

Ενώ στο Γράφημα 13 απομονώνουμε τον χρηματοπιστωτικό τομέα και διαχωρίζουμε τα δάνεια σε ενήμερα και «κόκκινα» για Τράπεζες και Servicers.

Γράφημα 13: Χρηματοπιστωτικός τομέας

Χρηματοπιστωτικός τομέας

NPLs Total Ενήμερα Total

12 Απριλίου 2024

□ Αναδιάρθρωση ΜΕΔ

Η αναδιάρθρωση των ΜΕΔ πραγματοποιείται μεταξύ άλλων μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού και των διμερών ρυθμίσεων. Με βάση το ΔΤ απολογισμού 2023 της ΕΕΔΑΔΠ⁹, εντός του έτους πραγματοποιήθηκαν ρυθμίσεις συνολικού ύψους €6,4δισ. ρυθμίσεις για 140.000 οφειλέτες, ενώ μέχρι και το 2022 είχαν προχωρήσει σε ρυθμίσεις ύψους €35 δις για 700.000 δανειολήπτες. Παράλληλα στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού, οι πολυμερείς ρυθμίσεις¹⁰ ανέρχονται σε περίπου €2 δις.

⁹ Πηγή: <https://eedadp.com/enimerosi/#deltia-typou>

¹⁰ Πηγή: http://www.keyd.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/04.04.2024_OCW_Mar-24_gr.pdf (Λαμβάνουμε υπ' όψιν μόνο τις πολυμερείς, δεδομένου ότι μιλάμε για δάνεια προς Χ.Φ.)